

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejds-markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 95:

Forslag til lov om arbejdsskadesikring.

Af Lene Jensen (S) og Margrethe Vestager (RV) m.fl.

(Fremsat 27/11 2002).

Sammen med denne sag foretoges:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af lov om erstatning til skadelidte værnepligtige m.fl., lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel og lov om aktiv socialpolitik. (Konsekvensændringer som følge af arbejdsskadereformen m.v.).

Af Lene Jensen (S) og Margrethe Vestager (RV) m.fl.

(Fremsat 27/11 2002).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre har fremsat to lovforslag til en arbejdsskadereform. Forslagene er en uændret genfremsættelse af de forslag, som Folketinget forkastede i den forrige samling. Disse forslag var med enkelte redaktionelle ændringer identiske med de forslag til en arbejdsskadereform, som den tidligere socialminister sendte i høring den 30. oktober 2001.

Regeringen arbejder nu med sin egen arbejdsskadereform. Regeringen har for tiden en række drøftelser med de politiske partier, herunder også med Socialdemokraterne og Det Radikale

Venstre. Drøftelserne viser, at mange af de elementer, der indgår i forslagene fra Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre, også er elementer, der indgår i regeringens overvejelser om en arbejdsskadereform.

Et hovedpunkt i kritikken af det nuværende system er, at skadebegreberne i nogle tilfælde ikke svarer til den almindelige borgers opfattelse af, hvad der er en arbejdsskade. Der har i pressen været eksempler på ulykkestilfælde, som ikke er omfattet af loven, fordi man i visse job må forvente hændelser, der kan føre til skader. Det er selvfølgelig ikke acceptabelt. Jeg er derfor enig i, at skadebegreberne skal forenkles, og at ulykkesbegrebet skal udvides, så ulykker ikke afvises ud fra forventelighed.

Forslagene indeholder endvidere en række forbedringer, der tager højde for den kritik, der er opstået ved administrationen af arbejdsskadesikringsloven, som vi kender den i dag, herunder ikke mindst de lange sagsbehandlingstider. At der skal gøres noget ved sagsbehandlingstiden er givet.

Forslagene fra Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre indebærer, at de selvstændige erhvervsdrivende og medhjælpende ægtefæller bliver omfattet af arbejdsskadeloven. Det er et forslag, som Venstre og De Konservative tidligere har fremsat som beslutningsforslag, og det indgår også i regeringens overvejelser om en arbejdsskadereform.

Førstebehandlingen af det tilsvarende lovforslag i den tidligere folketingsamling viste, at der var et bredt ønske om udvidelsen af den sikrede personkreds med selvstændige erhvervsdrivende og medarbejdende ægtefæller. Der var også et ønske om, at det skulle være en frivillig ordning for de pågældende. Jeg har konstateret, at udvidelsen er opretholdt som en obligatorisk ordning i det foreliggende lovforslag.

Regeringen er langt hen ad vejen åben over for de tanker, der ligger bag lovforslagene til en arbejdsskadereform. Jeg finder imidlertid, det er vigtigt, at vi får vedtaget en arbejdsskadereform med et bredt politisk flertal, og det er på baggrund af de drøftelser, jeg har haft med de politiske partier, at mit indtryk er, at det også vil være muligt at opnå et resultat.

Når drøftelserne er afsluttet, vil regeringen udarbejde lovforslag, der udmønter de politiske aftaler om en arbejdsskadereform, og regeringen vil fremsætte lovforslag, der kan vedtages her i Tinget i denne folketingsamling.

Charlotte Antonsen (V):

Flere arbejdsskader skal anerkendes, og det skal ske hurtigt. Det er et citat fra beskæftigelsesministerens pressemeddelelse i går, efter at Højesteret afviste at anerkende den 29-årige Jeanne Gaardboes ødelagte ryg som en arbejdsskade. Der var ikke tvivl om, at Jeanne Gaardboes skade var sket på jobbet, men den gamle arbejdsskadelov er udformet sådan, at skaden desværre ikke giver grundlag for, at forsikringen bliver udbetalt.

Det er det gamle system, der nu skal laves om. Forhandlingerne om et nyt arbejdsskadesystem er allerede gået i gang før jul. Venstre imødeser, at disse forhandlinger snart fører til et fornuftigt forlig, meget gerne med et bredt flertal.

For det første skal et nyt arbejdsskadesystem sikre, at der gives erstatning til flere af de mennesker, der kommer til skade på arbejdet. Der skal ganske enkelt indføres et nyt og mere reelt ulykkesbegreb. Hvis man kommer til skade på sit job, skal man være omfattet af forsikringen. Der skal altså ikke længere være krav om, at den pågældendes skade kun accepteres, hvis der er sket noget usædvanligt eller uventet.

I Venstre ønsker vi også at forenkle arbejdsskadesystemet. Det skal være lettere at forstå, hvornår en arbejdstager, der kommer til skade på sin arbejdsplads, er omfattet af forsikringen og derfor kan få erstatning.

Det ligger også Venstre på sinde, at det nye system kommer til at omfatte selvstændige og medarbejdende ægtefæller. De kan ikke forsikre sig mod arbejdsskader i dag. Det er forkert. De skal naturligvis frivilligt have mulighed for at blive omfattet.

Et stort problem i dag er de alt for lange sagsbehandlingstider. Alene det, at en sag kan vare op til flere år, er aldeles urimeligt for de mennesker, der bliver ramt.

Der bliver i Arbejdsskadestyrelsen løbende gennemført forbedringer, bl.a. ved hjælp af forenklinger af sagsgangen og bedre udnyttelse af edb. Men der er behov for egentlige reformer, hvis vi for alvor skal have reduceret sagsbehandlingstiden. Det skal vi, og det er trist, at det ikke lykkedes at komme igennem med den del af regeringens forslag allerede sidste år, da vi havde muligheden for det.

Afslutningsvis imødeser Venstre forhandlingerne om et nyt arbejdsskadesystem, og vi håber, at de snart finder deres afslutning.

(Kort bemærkning).

Lene Garsdal (SF):

Fru Charlotte Antonsen siger, at flere arbejdsskader skal anerkendes. Det er vi selvfølgelig helt enige i. Men jeg vil godt spørge fru Charlotte Antonsen, hvordan det er med de arbejdsbetingede lidelser, hvorfor den fjerkræslagteriarbejder, der havde foretræde forleden i Arbejdsmarkedsudvalget, og som havde fået afslag på sin lidelse, ikke skal have mulighed for at få sin skade anerkendt.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg synes, at det er glædeligt, at det ser ud til, at det kan lykkes at få en arbejdsskadereform med et bredt flertal. Det lyder, som om Venstre er indstillet på, at man skal have anerkendt en arbejdsskade, hvis man er kommet til skade på sin arbejde.

Derfor ville jeg også godt høre, om Venstre er indstillet på, at også erhvervssygdommene skal med i den nye arbejdsskadereform, så de mange, der bliver nedslidt på arbejdet, hvor det altså ikke er en ulykke, men en mere daglig påvirkning, der fører til, at de kommer til skade, også skal med ind under den arbejdsskadereform, vi laver.

(Kort bemærkning).

Lene Jensen (S):

Jeg bliver i samme spor i forhold til, hvad det er for en type arbejdsskader, som Venstre glædeligt nok vil være med til at anerkende flere af og hurtigere og alt muligt. Er det den type arbejdsskader, som opstår pludseligt, altså via ulykker, eller er det den type arbejdsskader, som man gør sig fortjent til over mange, mange år ved at passe sit arbejde?

I givet fald, at det ikke er begge typer af arbejdsskader, hvorfor er det så lige, at det ikke er det?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

De arbejdsskader, der kan bevises at være arbejdsskader, skal naturligvis accepteres. Erhvervssygdomme bliver også accepteret i det omfang, det kan bevises, og det ønsker vi fortsat.

Med hensyn til en konkret sag med en fjerkræslagter, som der bliver spurgt til, så synes jeg, at det er meningsløst at stå og tage politisk stilling til konkrete sager. Hvis jeg svarer på

denne sag, så vil ordføreren jo bare komme op med syv andre, som jeg så skal tage stilling til. Det er jo sådan noget, vi bruger forhandlingerne til at finde ud af, netop hvor snittet præcis skal lægges.

Kl. 14.45

Men vi mener, det er afgørende, at der er lægeligt bevis og dokumentation for, at det så også skyldes en arbejdsskade eller en erhvervssygdom, før man kan få erstatning. Så der skal foreligge bevis.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg har forståelse for, at fru Charlotte Antonsen ikke kan stå og tage stilling til konkrete sager. Men jeg forstod fru Charlotte Antonsen lidt sådan, at Venstre også ønsker, at flere end i dag skal have anerkendt erhvervssygdomme. Jeg håber, at fru Charlotte Antonsen kan bekræfte, at Venstre ønsker, at der er flere, der har erhvervsbetingede lidelser, som skal anerkendes.

Her kan man jo komme med f.eks. en række typiske kvindesygdomme. Af de kvinder, der bliver nedslidte, rengøringsarbejdere, sundhedsarbejdere, syersker og andre, er det i dag kun 8,2 pct., der får godkendt lidelser i bevægeapparatet.

Jeg håber, at Venstre vil være med til at ændre på erhvervssygdomsbegrebet, således at flere kan få anerkendt deres nedslidningsskader.

(Kort bemærkning).

Lene Garsdal (SF):

Fru Charlotte Antonsen siger, at der skal være beviser. Nu er sådan nogle håndfaste beviser jo meget svære, når vi taler om mennesker og sygdomme. Jeg vil gerne spørge: Er det fru Charlotte Antonsens indstilling, at vi så skal have øget forskning og øget viden om bl.a. de der nedslidningsskader, som fru Line Barfod talte om? Eller hvordan skal vi komme videre med at få de beviser fremskaffet?

Når det kun er 5 pct. af bevægeapparatlidelserne, der bliver anerkendt, må der jo være et problem et eller andet sted.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jamen vi støtter regeringens initiativer med hensyn til at styrke forskningen på dette område. Og jo mere man kan bevise af forskningsmæssig art, jo flere erhvervssygdomme vil selvfølgelig blive godkendt. Så ja, nogle flere erhvervssyg-

domme vil formentlig over tid blive godkendt i takt med, at forskningen bliver udbygget. Men vi mener, at der skal være en sammenhæng mellem den ulykke eller den skade, der er sket, og så det, at man får en erstatning i et arbejdsskadesystem. Det er jo altså ikke et arbejdsskadesystem med henblik på fritidsaktiviteter eller med henblik på ting, der sker andre steder. Og derfor skal det selvfølgelig være bevist, at der er grundlag for at udbetale forsikringen.

Og så med hensyn til det der med flere erhvervssygdomme end i dag: Det, jeg startede mit indlæg med, var at henvise til Højesterets afgørelse i går. Der var jo ikke tale om en erhvervssygdom i Højesteret i går. Jeg siger bare, at det er et eksempel på en af de grupper af ulykker, som vi ønsker at få med.

Men ellers er ideen jo altså i øjeblikket, at vi har nogle forhandlinger i gang, som – bl.a. fordi oppositionen har ønsket det – ikke er kommet ret langt endnu. De er altså gået lidt langsomt. Nu håber jeg, der kommer mere gang i de forhandlinger, så vi kan blive enige om nogle detaljer.

Derfor får de to ordførere fra Enhedslisten og SF mig altså ikke til at stå her og garantere, at vi ikke vil ændre på det ene eller det andet eller på det tredje, for jeg mener, at der skal være tale om åbne forhandlinger, og derfor vil jeg ikke opstille ufravigelige krav inden.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg synes heller ikke, fru Charlotte Antonsen skal opstille ufravigelige krav og jeg synes heller ikke, vi skal tale os fra hinanden. Så bare for at udrydde eventuelle misforståelser tror jeg ikke, der er nogen, der er uenige i, at for at noget skal anerkendes som en arbejdsskade, så skal det have sammenhæng med ens arbejde. Det tror jeg sådan set alle er enige i.

Det, der er problemet i dag, er jo de mange, der har fået en arbejdsskade på grund af deres arbejde, men som ikke kan få det anerkendt, enten som følge af ulykkerne, som var det, fru Charlotte Antonsen indledte med med henvisning til Højesterets afgørelse i går, eller fordi de er blevet nedslidt gennem mange års arbejde.

I dag er der nogle mærkelige betingelser for at få anerkendt en nedslidningsskade. Det er det, vi gerne ville have en politisk markering fra Venstre på, nemlig om man under forhandlingerne også er åben for, at vi skal have ændret omkring erhvervssygdomme, så flere kan få an-

erkendt den skade, de faktisk får som følge af deres arbejde, når de bliver nedslidt af mange års arbejde, og at det f.eks. ikke er et krav, at man er holdt op med at arbejde eller har arbejdet et bestemt antal måneder, før man kan få anerkendt en lidelse.

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg kan jo kun gentage, hvad jeg lige har sagt. Jeg vil ikke garantere noget, jeg vil heller ikke fremsætte ufravigelige krav, når vi er midt i en forhandling. Jeg synes, det er helt ejendommelige spørgsmål, vi får, hvis vi i øvrigt ønsker at opretholde en god tone under de forhandlinger.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi videre til den næste ordfører. Det er fru Lene Jensen fra Socialdemokratiet. Og ikke som ordfører for forslagsstillerne, det kommer senere.

Lene Jensen (S):

Det forslag, vi diskuterer i dag, turde være velkendt. Afsættet er, at det nuværende system er uretfærdigt. Det er utilstrækkeligt. Så er det også uforståeligt og til tider også usandsynlig langsomt. Forslaget har tidligere været behandlet her i salen, hvor det blev mødt med mange pæne ord, men desværre ikke så meget andet.

Når vi har valgt at genfremsætte forslaget, er det, fordi det simpelt hen ikke kan passe, at så mange kloge mennesker med så god vilje ikke kan finde ud af at gøre det lidt bedre for nogle af dem i vores samfund, der har allermost behov.

De løsninger, vi skal finde, skal løse problemerne for alle dem, vi godt kender. Det er pædagogen, der får ryggen trukket skæv af et uroligt barn, det er også sygehjælperen, der får knækket i ryggen på grund af en tung patient, eller rengøringsassistenten, der får slidt sine lemmer i stumper og stykker af hårdt arbejde under vanskelige vilkår. For ikke at snakke om lastbilchaufføren og specialarbejderen og alle de andre, der hver eneste dag må konstatere, at de betaler med deres helbred for bare det at passe deres arbejde.

De betingelser, der er til stede for at få godkendt en arbejdsskade i dag, er i værste fald forældede i forhold til det moderne arbejdsmarked og i endnu værre fald forføjede i forhold til at give de skaderamte deres ret uden alt for mange dikkedarer.

At der er tale om alvorlige problemer, ser vi på, hvor mange eller rettere hvor få skader, der rent faktisk anerkendes. Stort set alle kan vist blive enige om, at der er langt flere reelle skader end dem, der anerkendes. Helt galt bliver det, når vi taler om slidskader. Chancen for at få en nedslidningsskade anerkendt er én til tyve. Jeg kender lotterier, der har bedre odds.

Det forslag, vi behandler her i dag, omfatter både arbejdsulykker og erhvervs sygdomme. Baggrunden for det er, at det i bund og grund handler om det samme: Hvis man kommer til skade på sit arbejde, så er det en arbejdsskade. Det gælder, uanset om det er en pludseligt opstået skade, en ulykke, eller det er en skade, som man har gjort sig fortjent til gennem længere tid, fordi man omhyggeligt har passet sit arbejde: en erhvervs sygdom.

Naturligvis skal der så også være tale om en arbejdsskade. Der skal være tale om en diagnose, som kan tilskrives arbejdet. Men skal diagnosen nødvendigvis bunde i den allernyeste videnskabeligt dokumenterede viden, og skal en eventuel lille tvivl om årsagssammenhængen nærmest automatisk betyde, at der ikke er noget at komme efter, eller skal man være helt på herrens mark, hvis man i forvejen havde en skavank i den legemsdel, som er blevet beskadiget?

Det mener vi ikke i Socialdemokratiet. Vi mener rent ud sagt, at beviskravene til dokumentation i dag er alt for skrappe, og at det må være nok, hvis der lægeligt set er en alment anerkendt lægelig viden. Og hvis der er en lille tvivl om selve årsagssammenhængen, ja, så skal den komme den skadelidte til gode.

Det er på den baggrund, at vi foreslår et nyt ulykkesbegreb i form af et helt nyt skadesbegreb, som er langt mere tidssvarende og sammenhængende end det nuværende, og en lempelse af beviskravene for at anerkende erhvervs sygdomme. Dermed foreslår vi også en forenkling af lovens fire skadesbegreber til kun to, og det gør loven langt mere enkel og gennemskuelig.

Der er også en række andre ændringer i forslaget, som kan indgå i debatten. Det er ikke gratis at lave den slags ændringer. Men det er det altså heller ikke at lade være. Vi mener sådan set, at når vi sætter pris på ret og rimelighed, så er det bestemt ikke uoverskueligt.

For vores vedkommende er der ikke nogen tvivl: Vi har simpelt hen ikke råd til at lade være.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg vil gerne spørge den socialdemokratiske ordfører, hvorfor man ikke kom på disse tanker for 9 år siden. Er det ikke rigtigt, at man havde regeringsmagten i 9 år, og at man først kom med et forslag, dagen før statsministeren udskrev valg?

I mange, lange stræk er vi jo i øvrigt enige, men det bliver næsten fremlagt, som om det sådan er en kritik af den nuværende regering. I realiteten har man jo altså i mange år kunnet gøre noget ved det her område, men man har jo ikke rørt det med en ildtang.

Kl. 14.55

(Kort bemærkning).

Lene Jensen (S):

Det er rigtigt, at den tidligere regering ikke har rørt det med en ildtang, den har sådan set rørt det med samtlige 10 fingre, i og med at den tilbage i 1995-96 rent faktisk var inde og korrigere i forhold til pludseligt opståede løfteskader.

Det viste sig, at de politiske intentioner om at få anerkendt langt flere løfteskader så rent faktisk ikke blev til særlig meget på grund af nogle skønsproblemer og andre ting, der bare siger noget om, hvor vanskeligt det er at fastlægge kriterier, der virker efter den politiske hensigt. Det er den ene ting: Der blev rent faktisk lavet om.

Den anden ting er, at det forslag, som vi behandler her i dag, vil jeg gerne afsløre, at jeg ikke har siddet og tampet sammen hjemme på mit loftskammer i hver en detalje. Det er faktisk et forslag, der blev lavet i den tidligere regerings tid, og som også blev sendt til høring. Længere kom vi så ikke, bl.a. fordi det jo er vigtigt, at arbejdsmarkedets parter også har tid i sådan en proces, hvad de havde både under den tidligere og den nuværende regering. Vi synes bare, at vi er kommet til et tidspunkt, hvor det handler om at tage politisk ansvar, hvis parterne ikke er parat til det.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg vil godt bede fru Lene Jensen bekræfte, at når man sidder på regeringsmagten, så har man også en arbejdsminister, og det er jo i Arbejdsministeriet – i dag hedder det Beskæftigelsesministeriet, dengang hed det Arbejdsministeriet – så det er jo Beskæftigelsesministeriet, der udformer de nærmere regler eller det, vi kalder bekendt-

gørelser, der omsætter lovgivningen i egentlige regler.

Derfor vil jeg gerne spørge fru Lene Jensen: Var det ikke lige præcis disse bekendtgørelser, som den daværende socialdemokratiske arbejdsminister lavede, der reelt var med til at forhindre, at den ændring, der var lavet i 1996, fik nogen særlige konsekvenser?

Så det her med at komme og sige: Nå ja, vi lavede en ændring i 1996, vi troede, den var så stor – jamen der har man jo altså vidst bedre, for man har selv udformet de regler, som gjorde, at ændringen i 1996 stort set ikke blev til noget som helst. Er det ikke rigtigt?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg bed mærke i, at fru Lene Jensen nu meget rigtigt, synes jeg, sagde her fra Folketingets talerstol, at det jo er utrolig svært at udforme dem her lovgivning, og at det er utrolig svært at udforme noget, så man får efterfulgt de politiske intentioner, der er.

Så undrer det mig bare, når nu fru Lene Jensen og jeg er enige i det, at fru Lene Jensen står heroppe og taler, som om vi i regeringspartierne ikke ønsker at forbedre de her begreber, for er det ikke rigtigt, at både under førstebehandlingen af det her lovforslag og under de forhandlinger, som vi nu sidder i, har regeringspartierne også udtrykt ønske om at få forbedret denne her lovgivning? Vi har også sagt, at vi rent faktisk også synes, det er vigtigt, for det gør vi faktisk i Det Konservative Folkeparti. Vi synes, det er utrolig vigtigt, at det her arbejdsskadebegreb bl.a. kommer til at passe bedre til virkeligheden.

(Kort bemærkning).

Lene Jensen (S):

Jeg vil først sige til fru Charlotte Antonsen omkring de pludselige løfteskader, at nu deltager fru Charlotte Antonsen og jeg jo i de samme møder, og det er jo dejligt. Og der har vi jo bl.a. fået gennemgået, hvad det var for faktorer, der spillede ind i forhold til løfteskaderne. Jeg er sikker på, at fru Charlotte Antonsen vil medgive, at det er en lille bitte smule mere kompliceret, end hvad der har stået i en bestemt bekendtgørelse på et tidspunkt.

Jeg fremdrager det sådan set bare som et eksempel på, at det ikke handler om, at den tidligere regering ikke har været opmærksom på, at her var ting, der skulle gøres om. Jeg vil i øvrigt synes, at det ville være ganske tragisk, hvis

spørgsmålet om, hvad der ikke er sket i en eller anden periode, skulle stille sig hindrende i vejen for, hvad der absolut bør ske i den kommende.

Så vil jeg sige til fru Charlotte Dyremose, at jeg bestemt har noteret mig, at man også fra denne regerings side meget gerne vil være med til at lave om og lave noget, der er tidssvarende og knap så oldnordisk som det, vi har i øjeblikket. Det, der er mit ærinde, er sådan set at påpege, at der er store problemer på arbejdsulykkeområdet, men det er der altså også på resten af skadesområdet.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Bent Bøgsted som ordfører.

Bent Bøgsted (DF):

Der er tale om en genfremsættelse af forslag til lov om arbejdsskadesikring fra Socialdemokratiet og De Radikale, og det udtalte vi os også positivt om sidste gang.

Kl. 15.00

Dansk Folkeparti er enige med Socialdemokraterne og De Radikale i, at der skal ske noget på området. Det har alt for længe været uholdbart med de lange sagsbehandlingstider for arbejdsulykker, og bedømmelsen har været uforståelig for den, der kom til skade.

Derfor er vi også alle sammen enige om, at der skal laves en ny arbejdsskadereform. Spørgsmålet er bare, hvordan den skal laves. Det er vi nu i gang med i udvalget, hvor alle partier sammen med beskæftigelsesministeren arbejder på at lave en ny arbejdsskadereform.

Hvordan den bliver, kan jeg af gode grunde ikke sige noget om nu, da vi langtfra er færdige med forhandlingerne, men mulighederne for at lave en ny arbejdsskadesikring, der kan samle bred tilslutning, burde absolut være til stede, og jeg forventer egentlig også, at vi får lavet en, der omfatter alle partier. Det tror jeg da på. Det har jeg lov til.

Det er en absolut nødvendighed at få sagsbehandlingstiden for arbejdsulykker sat ned, og det er der heller ingen der er uenige i. Derfor går jeg også ud fra, at Socialdemokratiet og De Radikale og alle andre partier vil arbejde positivt under forhandlingerne. Det er også det, som det her lovforslag går ud på, og som jeg også tidligere har udtalt mig positivt om.

Derimod har vi en del problemer med, hvordan vi skal løse erhvervssygdomsproblemet. Der er helt klart områder, der er vigtige at få set på hurtigst muligt. Det er f.eks. rengørings- og

social- og sundhedshjælperområdet. Det er områder, som skal have høj prioritet. Det er klart, at det her skal opprioriteres, så vi kan få løst de problemer, der eksisterer på de områder. Men at åbne op for en anerkendelse af erhvervssygdomme, som der var lagt op til, hvor alle erhvervssygdomme skal godkendes her og nu, kan vi altså ikke overskue konsekvenserne af. Og derfor har vi også været sådan lidt mistroiske med hensyn til, hvordan det kunne løses.

Det er noget af det, vi skal arbejde videre med i udvalget og finde en fornuftig løsning på. Men vi har altså lidt svært ved at overskue konsekvenserne, hvis vi siger, at alt, hvad der bare ligner erhvervssygdomme, skal godkendes her og nu. Jeg må blankt erkende, at vi hverken kan overskue, hvor mange der bliver tale om, eller økonomien i det. Og jeg tror også, det bliver svært for alle andre også lige at bedømme, hvor meget det omfatter. Men vi håber på, at vi får et godt resultat med den nye reform, vi arbejder med.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig at høre hr. Bent Bøgsted sige, at Dansk Folkeparti står ved det, man har lovet tidligere. Da vi behandlede denne her lov sidste år, havde vi jo håbet på, at det ville blive inden sommerferien sidste år, at der kom noget fra regeringen, som fagbevægelsen kunne acceptere. Det lykkedes så ikke.

Nu sidder vi så og forhandler igen, og jeg håber, at Dansk Folkeparti fortsat står ved, hvad de lover nu og her. Og det glæder mig særlig meget at høre, at Dansk Folkeparti også mener, at vi nu skal få gjort noget ved erhvervssygdommene, især nedslidningen, for så vidt angår rengørings- og social- og sundhedsassistenter.

Derfor vil jeg bare have bekræftet af hr. Bent Bøgsted, at Dansk Folkeparti er indstillet på, at vi skal finde en model, der gør, at vi får de nedslidningsskader med, så vi ikke skal blive ved med at have en anerkendelsesprocent på kun 8 af dem, der får skader på bevægeapparatet.

(Kort bemærkning).

Lene Garsdal (SF):

Jeg vil også gerne sige, at vi fra SF glæder os og ser frem til, at vi får nogle forhandlinger og får en arbejdsskadereform, som omfatter alle partier, som hr. Bent Bøgsted sagde. Men det, som jeg jo også gerne så, var, at vi i den reform fik set på alle typer arbejdsskader, ikke kun ulykkerne,

som hr. Bøgsted nævnte, men også de erhvervsbetingede lidelser.

Der er jo ikke i det her forslag eller på anden vis lagt op til, at alle erhvervsbetingede lidelser skal anerkendes. Det er for højt et mål at sætte sig, og det er jo heller ikke meningen, heller ikke med det her forslag. Men hr. Bent Bøgsted sagde, at rengøringsområdet og social- og sundhedsassistenternes område skulle prioriteres højt. Og så er det, jeg vil spørge: Hvordan kan man fra Dansk Folkeparti sige, at det skal prioriteres højt, hvis man ikke vil se på de erhvervsbetingede lidelser, som er dem, man har i de brancher?

Kl. 15.05

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Jeg kan kun bekræfte fru Line Barfods opfattelse af, hvad jeg sagde. Og til fru Lene Garsdal: Jamen det er helt sikkert, at vi skal have kigget på det område der. Hvordan vi løser det, kan fru Lene Garsdal jo være med til at påvirke i udvalget og fremføre sin mening om. Vi er da så absolut til at snakke med. Det tror jeg da alle partier er.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Charlotte Dyremose (KF):

Også i Det Konservative Folkeparti ser vi meget gerne en reform af arbejdsskadeområdet. Som det tidligere er blevet nævnt her, så har vi selvfølgelig også i Det Konservative Folkeparti lagt mærke til nogle af de sager, hvor nogle mennesker har været udsat for noget, der for dem og for enhver sådan umiddelbart virker som en arbejdsulykke, men som det alligevel ikke er blevet anerkendt som.

Det er klart, at vi skal have bugt med det, sådan at det, som vi alle sammen opfatter som en arbejdsrelateret skade, kommer til også at gå ind under begrebet. Derfor er vi meget enige i, at vi nu har brug for en revision af det, der hedder skadesbegrebet.

Vi er også meget enige i, at vi har brug for en hurtigere sagsbehandling, sådan at man, når man står i den ulykkelige situation, som det jo er, så hurtigt som muligt får en afklaring af sin sag. Ligeledes mener vi, at det er en god idé at give mulighed for, at de selvstændige kommer ind under arbejdsskadebegrebet, men vi vil ger-

ne være med til at sikre, at det kan ske på frivillig basis.

Derfor er vi også meget glade for i Det Konservative Folkeparti, at der er de forhandlinger i gang, som der er. Vi håber meget, at vi får et bredt forlig, og vi håber meget, at vi får et godt og konstruktivt arbejde, hvor vi finder de bedst mulige løsninger for de mennesker, der kommer i den ulykkelige situation, det er at få en arbejds-skade.

Da Kristeligt Folkepartis ordfører ikke kan være til stede i salen, skal jeg sige, at Kristeligt Folkeparti ligesom Det Konservative Folkeparti derfor ikke kan støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er jo glædeligt at høre, at også De Konservative mener, at hvis man får en skade, der relaterer sig til arbejdet, ja så skal man have en erstatning. Men jeg fik ikke helt fat i, om den konservative ordfører mener, at vi også skal se på erhvervssygdommene nu og få dem på plads, så man også får anerkendt de mange nedslidningsskader, vi ser, især i betragtning af, at det jo er De Konservative, der har ligestillingsministeren, og der i høj grad er et ligestillingsproblem på det her område, fordi det især er inden for de erhverv, hvor der er mange kvinder, at man har nedslidningsskaderne, som ikke bliver anerkendt.

I 2001 var det næsten dobbelt så mange kvinder som mænd, der fik anmeldt en bevægeapparat-sygdom, men som sagt er det altså kun 8,2 pct. af alle de anmeldte skader på bevægeapparatet, der bliver anerkendt. Så der er i høj grad behov for en ændring her. Vil De Konservative være med til det?

(Kort bemærkning).

Lene Jensen (S):

Også jeg glæder mig over den gode vilje. Det ser jo lyst ud. Det skal jeg vende tilbage til meget senere.

Jeg vil bare høre: Når fru Charlotte Dyremose, meget rigtigt synes jeg, fremhæver de skader, som vi hører om i det offentlige rum, som jo fuldstændig oplagt burde være arbejdsskader, tænker fru Charlotte Dyremose så kun på ulykkerne? Eller kan fru Charlotte Dyremose også ihukomme, at der faktisk også er en række sygdomme, som man altså bare har været 30 år om at optjene og ikke måske kun 4 dage?

Kan vi ikke ihukomme, at sådan nogle tilfælde er der altså også? Og i givet fald er det så ikke en god grund til at se på det samlede arbejdsskadeområde i ét hug?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg kan svare begge spørgere, at det jo er en arbejdsskadereform, vi for tiden forhandler om, og jeg mener selvfølgelig, at det er vigtigt, at vi bedst muligt finder frem til, at de, der af den ene eller den anden årsag har en eller anden form for skade, som er arbejdsrelateret, også får en erstatning. Det, der er vigtigt for os, er, at de, der står med en skade, får den anerkendt, og at de, der ikke står med en skade, så ikke får den anerkendt. Hvilken form eller karakter, den har, er ikke det, vi sådan umiddelbart går op i.

Kl. 15.10

Så lad os forsøge under forhandlingerne med de eksempler, der måtte komme frem, med det fagpersonale, vi heldigvis har fået stillet til rådighed i forbindelse med forhandlingerne, at finde det bedst mulige for det samlede område.

Første næstformand (Svend Auken):

Så et det fru Lene Garsdal og derefter fru Line Barfod for korte bemærkninger.

Jeg skal lige gøre opmærksom på, at vi har slukket skærmene. Det er ikke ment som kritik af den igangværende debat, men til forberedelse af ungdomsparlamentet, som finder sted på mandag. Det er for at give de unge mennesker de bedst mulige arbejdsbetingelser. Så må vi andre jo nøjes med det, vi har i dag.

(Kort bemærkning).

Lene Garsdal (SF):

Jeg synes også, det er positivt, at der ser ud, som om der er en bred vilje til at få en reform, som dækker bredt. Det var også de erhvervsbetingede sygdomme, som jeg vil pege på en gang til.

Nu sagde fru Lene Jensen jo i sin indledning, at det her forslag, som vi behandler i dag, vil koste 700 mio. kr. eller deromkring, mange penge i hvert fald. Så vil jeg gerne høre: Er hovedgrunden til, at man ikke så gerne vil tale om de arbejdsbetingede lidelser, at det kan vise sig at blive meget dyrt at lave en udvidelse på det område?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg hørte fru Charlotte Dyremose sådan, at De Konservative er åbne over for, at vi også får erhvervs sygdommene med ind under arbejdsskadereformen, den, vi er i gang med at forhandle, og at De Konservative mener, at hvis man har en skade, der har at gøre med ens arbejde, jamen så skal den anerkendes.

Det betyder således, kan jeg forstå, at De Konservative vil være med til, at vi skal fjerne en række af de besynderlige begrænsninger, der i dag gør, at selv om man har en skade, som stammer fra arbejdet, så kan man ikke få den anerkendt, f.eks. fordi man ikke er ophørt med arbejdet, men fortsat går på arbejde på trods af den lidelse, man har fået.

Det virker jo højst besynderligt med den type krav. Og det kan jeg forstå at De Konservative altså godt vil være med til at ændre på, så vi kan få anerkendt nedslidningen.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg kan igen svare til begge spørgere, at det, vi går op i i Det Konservative Folkeparti, er, at vi finder den mest korrekte løsning for hele området, og det mener jeg vi bedst gør ved, at vi sætter os ned og kigger både på konkrete sager og lytter meget til fagpersonalet, og at vi så forsøger at finde den mest korrekte løsning, der har den efter vores alles bedste vidende rigtige balance.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Lene Garsdal som ordfører.

Lene Garsdal (SF):

Det er jo efterhånden mange gange, vi har stået i salen og behandlet det her lovforslag. Nu har vi jo, som vi har snakket om, forhandlinger i gang på arbejdsskadeområdet, og vi ser frem til resultatet. Det gør det selvfølgelig noget vanskeligt at forholde sig konkret til det forslag, vi behandler i dag. Det har jo desværre været fremsat to gange, uden at det har vundet fremme, fordi det har været fremsat i denne her regerings tid.

SF har i flere år presset på for at få ændringer af den forældede arbejdsskadelovgivning. Forslaget, som vi behandler her, efterkommer de fleste af SF's ønsker til en arbejdsskadereform. Væsentligt for os er den enkle og for menigmand forståelige definition af arbejdsskadebegreberne med den tætte sammenhæng, der er mellem den

indtrufne skade og dennes årsag. Dertil kommer forslagets ændringer i forbindelse med at få sagsbehandlingstiden nedsat. Det støtter vi varmt, men der skal naturligvis være sikkerhed for, at de arbejdsskadedes retsstilling ikke berøres.

Vi har gennem den seneste tid haft mange deputationer i Arbejdsmarkedsudvalget, hvor faglige organisationer gør opmærksom på problemerne, som de ser dem. Senest havde vi onsdag en deputation fra KAD Holstebro, som fortalte, at de årlig har ca. 300 arbejdsskadesager. De 200 af dem drejer sig om arbejdsbetingede lidelser, og det er langt overvejende nedslidningsskader.

De fortalte, at stort set ingen af disse lidelser bliver anerkendt med den nuværende lovgivning. Det passer med statistikken, som siger, at kun ca. 5 pct. af de anmeldte lidelser i bevægeapparatet anerkendes. Det er stødende for den almindelige retsopfattelse.

For SF er det åbenbart, at den nuværende lovgivning både på ulykkesområdet og på lidelsesområdet ikke er tidssvarende. Det er svært at se, hvordan regeringen og Folketinget kan acceptere, at personer, der bare passer deres arbejde, må betale med et ødelagt helbred, uden at samfundet sikrer, at de skader kompenseres i form af en erstatning og dermed en anerkendelse af, at arbejdsmiljøet på arbejdspladsen ikke var i orden.

Kl. 15.15

Så det haster med at få lavet en arbejdsskade-reform, som kan sikre de alt for mange arbejdsskadede deres ret til en anstændig erstatning. Vi ser gerne, at vi dertil får markante ændringer i arbejdsmiljølovgivningen, så arbejdsmiljøet bliver forbedret, så vi fremover kan se færre skader.

Men SF støtter forslaget, som det ligger her.

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Kim Sejr som ordfører.

Kim Sejr (RV):

Jeg vil starte med at kvittere for den velvilje, jeg har hørt fra både ministeren og Venstre og De Konservative og især Dansk Folkeparti; viljen til at råde bod på de urimelige vilkår, vi i dag byder mennesker, der bliver skadet eller syge af at gå på arbejde. Det er intentioner, som fortjener at blive omsat til handling.

I Det Radikale Venstre mener vi så, at det er SR-forslaget, der er det hidtil bedste bud, men for os er det ikke det afgørende, hvem der er

pernefører, men at der bliver tale om en reform, som gør en forskel, når uheldet er ude.

Nu er det sådan, at arbejdsskadeområdet jo er lidt kompliceret, og SR-forslaget har været igennem en meget lang proces og grundig behandling, men hovedpointerne er for så vidt enkle nok. De går ud på en forenkling og en udvidelse af skadesbegrebet, udvidelse af den sikrede personkreds og ikke mindst nedbringelse af sagsbehandlingstiden.

Vi forsøger at gøre op med den hidtidige lovgivnings krav om, at det skal vurderes, hvorvidt en påvirkning har været sædvanlig eller forventelig. Det er jo netop det, som ude rundtomkring opfattes som meget urimeligt og uretfærdigt, nemlig at en alvorlig arbejdsskade ikke accepteres, blot fordi den kan karakteriseres som forventelig.

Hvor er tilskyndelsen så egentlig til at forebygge på arbejdspladsen, hvis vi som samfund siger til de ansatte, at de lige så godt på forhånd kan forvente alvorlige skader, uden at det altså anerkendes som en arbejdsskade?

Det er klart, at ændringer af begreber og definitioner vil komme til at betyde, at flere arbejdsskader anmeldes og sandsynligvis anerkendes. Sådan en lovgivning koster jo penge her og nu, men ser man økonomisk på det, kunne man også sige, at der faktisk er tale om en investering.

Vi foreslår jo, at loven medtager erhvervs sygdomme, hvor der efter almen lægelig viden er en åbenbar sammenhæng mellem de arbejdsmæssige påvirkninger og så sygdomme. Det tror vi vil sætte en meget større fokus på forebyggende arbejde ude på arbejdspladserne med bedre arbejdsforhold, så medarbejderne ud over at få bedre livskvalitet også kan arbejde længere og dermed blive mindre afhængige af offentlige overførselsindkomster, når kroppen bliver syg.

Kan sådan en lov på sigt spare staten penge, er der faktisk tale om en fornuftig investering. Forebyggelse er altid at foretrække, men når arbejdsskaden så endelig opstår, skal vi have en lov, der giver en hurtig og fair behandling. Andet kan vi ikke være bekendt.

Første næstformand (Svend Auken):

Fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten bakker varmt op om dette forslag om at gøre arbejdsskadeforsikringen mere anstændig, mere menneskelig og mere forståelig.

For Erhedslisten er det afgørende, at mennesker, der kommer til skade på deres arbejde, får en rimelig erstatning og ikke som nu holdes hen i årevis af bureaukratisk og langsommelig ventetid, hvorefter de alt for ofte ikke får en erstatning.

Det forenkledede ulykkesbegreb vil rette op på de nogle gange fuldstændig uforståelige afgørelser, der kommer. Her er det for os især vigtigt, at forventelighedsbegrebet fjernes, og at arbejdsulykker, pludselige løfteskader og kortvarig skadelig påvirkning bliver samlet i ét ulykkesbegreb, således at begrebet ulykke kommer til at svare til det, man normalt blandt almindelige mennesker opfatter som en ulykke.

Kl. 15.20

Som det også er fremgået af debatten i dag, er der jo ikke nogen, der er i tvivl om, at den skade, vi så blive afvist af Højesteret i går, selvfølgelig klart burde have været anerkendt som en arbejds-skade. Derfor skal vi have ændret ulykkesbegrebet.

Ligesom det forenkledede ulykkesbegreb vil også en lettere adgang til erstatning for erhvervs sygdomme gøre systemet mere menneskeligt og forståeligt. De nuværende krav til videnskabelig dokumentation er simpelt hen en hån mod de mennesker, som efter nedslidning i en årrække må give op og søge pension. Hvis endelig det lykkes at få nye sygdomme på listen over anerkendte erhvervs sygdomme, er der tit tale om så mange restriktioner, at de færreste rent faktisk får en erstatning for deres arbejds-skade.

Et skræmmende eksempel er betingelserne for at få anerkendt det såkaldte syerskesyndrom eller med andre ord den nedslidning, som rammer de fleste, der har industrielt syarbejde i en længere periode. Man skal have arbejdet i 108 måneder inden for en periode på 12 år, man skal være holdt op med at arbejde på grund af sygdommen, og så må der ikke findes andre mulige forklaringer på nedslidningen. I virkelighedens verden betyder det, at mange syersker ikke har fået anerkendt en helt åbenlys arbejds-skade.

Når man ser på anerkendelsesprocenterne for anmeldte erhvervs sygdomme, får man et indtryk af, hvor restriktivt systemet er i dag. Generelt anerkendes kun 15-20 pct., og når vi taler om nedslidning af bevægeapparatet, er vi langt længere nede.

Når vi ser på de lave anerkendelsesprocenter, vil jeg også gøre opmærksom på, at det tidligere Arbejdsskadeudvalg jo havde foretaget en sam-

menligning med anerkendelsesmulighederne i andre lande. Man tog 20 sager, der alle var blevet afvist som arbejds-skader i Danmark, og så bad man myndighederne i fire andre lande om at se på, om de ville blive anerkendt dér.

I Tyskland var de formentlig alle blevet anerkendt, i Sverige var kun to blevet afvist, i Schweiz var to tredjedele blevet anerkendt, og i Norge var mindst en tredjedel blevet anerkendt; så i Danmark er vi altså langt mere restriktive end i de øvrige lande.

Nu er der langt om længe kommet gang i forhandlingerne om en arbejds-skadereform. For Erhedslisten er det afgørende, at disse forhandlinger fører til en lov, som er både enkel og let forståelig for de mennesker, som er så uheldige at komme til skade på deres arbejde.

Vi skal have et enkelt begreb for så vel arbejdsulykker som erhvervs sygdomme, som simpelt hen går ud på, at der er tale om en arbejds-skade, hvis der er en sammenhæng mellem arbejdet og den skade, man pådrager sig.

Vi skal være indstillede på, at en reform ikke er gratis for de arbejdsgivere, som har ansvaret for, at folk kommer til skade.

Flere anerkendte skader vil i øvrigt sammen med flere ressourcer til forbedring af arbejdsmiljøet være med til at styrke forebyggelsen. I betragtning af, hvor dyre arbejds-skaderne er, både for den enkelte og for samfundet, vil der være tale om en rigtig god og fornuftig investering.

Vi håber på det bedste for en reel reform af loven, først og fremmest af hensyn til forebyggelsen af arbejds-skader og af hensyn til dem, der kommer til skade.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Lene Jensen igen, og denne gang som ordfører for forslagsstillerne.

Lene Jensen (S):

Mange tak for det, og også rigtig mange tak for modtagelsen. Det er godt at få bekræftet, at der her er et område, der rent faktisk optager hele Folketinget.

Så vidt jeg kan høre, er vi faktisk meget, meget langt hen ad vejen utrolig enige om, hvilke målsætninger vi har på det her område. For det første, at der er brug for et nyt arbejdsulykkesbegreb, som både er tidssvarende, og som også er blottet for en række sælsomheder som forventelighed og andre begreber, sådan at det kan munde ud i et begreb, som er til at forstå, og som er mere enkelt.

Jeg hører også tilslutning til nogle af de andre ting i forslaget, den kortere sagsbehandlingstid, selvfølgelig med den fodnote, at det ikke skal være, fordi sagsbehandlingen bliver dårligere, det skal være, fordi systemet bliver lettere. Jeg hører også, i en eller anden form i hvert fald, tilslutning til udvidelse af den personkreds, der skal være omfattet af arbejdsskadeforsikring.

Så bliver jeg nødt til at sige, at der står to områder tilbage, som det vil føre for vidt at gå i detaljer med i denne forhandling i Folketingssalen. Det ene er: Hvad er det så helt præcist, det nye arbejdsskadebegreb skal indeholde? Hvordan kan det skrues sammen, sådan at man kommer ud over de ting, vi har talt om?

Det andet er: Hvordan kan man få gjort noget ved alle arbejdsskader, uanset om det er nogle, man relativt pludseligt kommer ud for, eller det er nogle, man optjener – i citationstegn – over en længere periode. Det fælles er, at hvis det er en skade, der opstår på arbejdet, så er det væsentlige for, at det er en arbejdsskade, sammenhængen mellem diagnosen og den måde, arbejdet er foregået på.

Kl. 15.25

Jeg vil godt sige, at for Socialdemokratiet er det ikke afgørende, hvilken form det her får. Jeg tror, at det var den radikale ordfører, der brugte ordvalget, at det ikke er et spørgsmål om, hvem der fører pennen, og det er det heller ikke. Det her er altså ikke et område, som bør udsættes for polemik. Men det er til gengæld afgørende, at disse problemer løses, og det gælder specielt i de sektorer på sygdomsområdet, hvor vi ser den store belastning; det er rengøring, og det er pleje, og det er også nogle andre områder, som er de store leverandører af nedslidte mennesker.

Det er også rigtigt, som jeg tror det var Enhedslistens ordfører, der påpegede, at et meget stort flertal af dem er kvinder – med den søde lille pointe, at vi jo godt ved, at kvinder bliver nedslidt, mænd bliver slidt op, men sådan er der jo så meget, når man kigger på sproget.

Jeg er sådan set fortrøstningsfuld over, at vi er enige i analysen og i et eller andet omfang også i ambitionen, så derfor ser vi også for Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres vedkommende frem til den videre proces.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 37:

Forslag til folketingsbeslutning om dagpenge-modtageres og kontanthjælpsmodtageres ret til overenskomstmæssig løn under aktivering. Af Søren Søndergaard (EL) og Line Barfod (EL). (Fremsat 19/11 2002).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Med beslutningsforslaget pålægges regeringen at fremsætte lovforslag, som sikrer, at dagpenge-modtagere og kontanthjælpsmodtagere i aktivering i private eller offentlige virksomheder aflønnes overenskomstmæssigt. Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at formålet er at forenkle reglerne for aktivering af ledige dagpengemodtagere og kontanthjælpsmodtagere og samtidig sikre personer i aktivering retten til overenskomstmæssig løn.

Samtidig henvises der til Arbejdsrettens dom fra juni 2002. I den konkrete sag fandt Arbejdsretten, at en gruppe kontanthjælpsmodtagere i individuel jobtræning på en privat virksomhed udførte arbejde, som også ellers ville blive udført som almindeligt lønnet arbejde, hvorfor de havde krav på overenskomstmæssig løn.

Forslagsstillerne konkluderer, at ingen kommuner i dag formentlig respekterer kravet om, at der i individuel jobtræning ikke må udføres arbejde, der ellers ville blive udført. Med efterårets forligsaftaler om en reform af den aktive beskæftigelsespolitik er der bl.a. lagt op til betydelige forenklinger af de nugældende regler for aktiveringsforløb i private og offentlige virksomheder.